

DAN DRÁPAL

Každý den s Bohem

365+1 biblické
povzbuzení

Nakladatelství KMS

DAN DRÁPAL

Každý den s Bohem

365+1 biblických
povzbuzení

Nakladatelství KMS

© Mgr. Dan Drápal

Vydalo Nakladatelství KMS, s. r. o.
Primátorská 41, 180 00 Praha 8
První vydání – 2018

Pokud není uvedeno jinak, jsou biblické citace jsou převzaty z Českého studijního překladu © Nakladatelství KMS, s. r. o., 2009. Citace převzaté z jiných překladů jsou označeny zkratkami (ČEP – Český ekumenický překlad, B21 – Bible21, K – Bible kralická).

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být bez písemného svolení vydavatele reprodukována nebo šířena v žádné podobě elektronické ani mechanické, včetně fotokopí, nahrávek či zařízení do informačních sítí nebo vyhledávacích systémů.

ISBN 978-80-87904-66-4

Předmluva

Všechny velké věci se skládají z malých. Po malých krůčcích dojdeme i ke vzdálenému cíli. Velké úspěšné životy tvoří četná každodenní drobná rozhodnutí. Velkou vášnivou lásku ukazuje množství drobných důkazů. Velkou pevnou vírou tvoří spousta zkušeností s laskavostí dobrého Boha. Ani velký úspěšný život, ani velká vášnivá láska a ani velká pevná víra nevznikne naráz a jednoduše. Možná nezvládneme na sto procent žít, milovat nebo věřit, avšak denně se můžeme rozhodnout pro něco malého. Víra je pro dobrý život důležitá. Jenže jak chcete věřit, když nemáte jistotu, že ten, komu byste měli důvěřovat, to s vámi myslí dobře? Asi všichni někdy oceníme připomenutí, že Bůh o nás ví, že se o nás stará. Máme-li Bohu věřit, potřebujeme vytrvale sbírat důkazy o jeho dobrotě. Spousta malých vyznání dokazuje velkou lásku. Necháme-li se Bohem denně přesvědčovat, nebudeme mít s vírou problém.

Knížka Dana Drápala přináší drobné úvahy nad Božím charakterem i jednáním. Poskytuje náměty k úvahám, povzbuzuje k zaujímání postojů, vede ke konkrétním činům. Malá denní pošťouchnutí mohou v delším časovém období přinést velké ovoce. Chce to jen nechat se denně oslovit. Po malých vytrvalých krůčcích trpělivě kráčet k cíli. Šťastnou cestu.

Hana Pinknerová

Úvod

K Bibli můžeme přistupovat různým způsobem. Je dobré si občas přečíst nějaký delší úsek, třeba některý z Pavlových listů nebo knihu Kazatel, „na jeden zátaň“. Je dobré číst pravidelně jednu nebo dvě kapitoly denně. Je dobré Bibli studovat do hloubky.

Knížka, kterou držíte v ruce, je psána pro lidi, kteří jsou v presu – a právě teď nemají čas na hlubší studium, ba ani na jednu celou kapitolu. Za chvíli se probudí děti. Nebo: Konečně jsem doma po náročném dni, a dnes jsem Bibli neotevřel, a přitom už brzy usnu. Nebo: Ten telefonát mě rozhodil. Musím se zklidnit a něco si přečíst, abych se vzpamatovala.

Jinými slovy, jde pouze o to, „naladit“ se na Boha. Verše zde jsou vybrány náhodně, neslouží žádnému vyučování. Nehleďte v knize nějakou strukturu. Jde vskutku jen o „pohlazení“, případně o jakousi „první pomoc“. Úvahy, které vám zde přináším, rozhodně nemají nahradit poctivou četbu Písma.

Je jich 366 – pamatoval jsem i na přestupný rok. (Bůh dává dobrou míru, plnou, natřesenou.) Ale dat si nemusíte všimnout, nechcete-li. Jednotlivé články můžete číst třeba na přeskáčku.

Většinou cituji Bibli z Českého studijního překladu. Ne však vždy – někdy jsem pro tyto účely vybral ekumenický překlad; v několika málo případech cituji z Bible kralické nebo z Bible21. Někdy je to proto, že daný verš znám z paměti v „kraličtině“ ještě z doby, kdy jiné překlady nebyly, jindy proto, že se

ekumenický překlad nebo Bible21 lépe hodí pro citování verše, který je – nevyhnutelně – vytržen z kontextu.

Kéž ve vás tyto krátké úvahy prohloubí lásku k Písmu i touhu po soustavnějším studiu. Jinak řečeno, kéž vám tato knížka pomůže, ale kéž vám *nestačí*.

Dan Drápal
duben 2018

Těm však, kteří ho přijali, dal pravomoc stát se Božími dětmi, těm, kteří věří v jeho jméno.

Jan 1,12

Máš moc být Božím dítětem?

Ateisty pochopitelně nemá smysl se takto ptát. Když se zeptáte náboženského člověka, mnohdy se ošívá. Často o tom vlastně ani nepřemýšlel. Někoho tato otázka urazí. Evangelikál na tuto otázku zpravidla odpoví kladně, protože zná správnou terminologii a mnohdy i správnou věrouku. Někdy ale s vámi mluví tónem, který ve vás vzbuzuje otázku, zda ví, o čem mluví.

Náboženský člověk někdy namítne: „Přece všichni lidé jsou Boží děti!“ Opravdu? Proč tedy Ježíš některým lidem říká: „Vy jste z otce Ďábla“? I náš dnešní verš logicky předpokládá, že někteří lidé Ježíše nepřijali, a proto moc stát se Božím dítětem nemají.

Ne, nejde o to, abychom někoho kádrovali. Nejsme to my, kdo drží v rukou knihu života. Biblický text bychom ovšem měli brát vážně.

Je zde možnost Ježíše přijmout – nebo odmítnout. „Přišel do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali.“ Tak zní předchozí verš. A pak je zde Boží dar: Když Ježíše přijmeš, dostaneš dar. Můžeš se stát Božím dítětem.

Není zde řečeno: „Těm, kteří byli zbožní, dal moc stát se Božími dětmi.“ Ani tu nečteme: „Těm, kdo se hodně snažili, dal moc stát se Božími dětmi.“ Božím dítětem se nestaneš na základě vlastní snahy. Božím dítětem se staneš, když se otevřeš pro Ježíše, a spolu s nevěřícím Tomášem řekneš: „Můj Pán a můj Bůh.“

Sloveso „přijali“ je dokonavé. Jde o jednorázovou záležitost. „Věří v jeho jméno“ předpokládá dlouhé trvání. Pokud se setkáš s Ježíšem a přijmeš ho, začneš žít život víry. Kéž vytrváš až do konce!

Pokořil tě, nechal tě hladovět, a pak tě krmil manou, kterou jsi neznal a kterou neznali tvoji otcové, aby tě přivedl k poznání, že člověk nežije jenom chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.

5. Mojžíšova 8,3

Dnešní člověk si velmi cení nezávislosti a velice po ní touží. Mnohé ženy chtějí být nezávislé na mužích, děti chtějí být nezávislé na rodičích, a mnozí, a to jak muži, tak ženy, chtějí být nezávislí na Bohu. Bohužel si často neuvědomují nebo nepřipouštějí, jak moc se stávají závislími. Ne-li rovnou na drogách, tak třeba na mínění vrstevníků.

Izrael byl po exodu z Egypta plně závislý na Božím zaopatření. Dnešní Izrael je znám tím, že dovede poušť proměnit v kvetoucí zahradu. Věřím, že lidé, kteří žijí už dlouho ve vztahu s Bohem, dovedou dělat dobře svou práci a jsou požehnáním pro své okolí. Nadto je nutné zmínit, že ani tehdy, když se nám daří velmi dobře, nepřestáváme být závislí na Bohu.

Bůh chtěl, aby si Izrael byl své závislosti na něm vědom. Proto ho nechal hladovět, a pak se o něj zázračně postaral. I my můžeme ve svém osobním životě prožít (v přeneseném slova smyslu), že Bůh nás zázračně sytí něčím, co jsme dříve neznali a co neznali ani naši otcové. Zajímavé ovšem je, proč tak činí: abychom poznali, že žijeme vším, co vychází z Hospodinových úst.

Je to zvláštní. Zázračné tělesné nasycení nás má přivést k poznání, že nežijeme pouze tělesným nasycením. Bůh nám sesílá manu, abychom poznali jejího Dárce. Bůh nás nechává hladovět, a pak nás tělesně sytí, abychom poznali, že s námi má určité záměry. Bez tělesného nasycení bychom zemřeli hlady, ale skutečný život není v maně ani v chlebu, ale v Božím slovu.

Když Ježíš poznal, že se chystají přijít a zmocnit se ho, aby ho učinili králem, odešel opět na horu, zcela sám.

Jan 6,15

Lidé to mysleli dobře. Viděli Ježíšovy mocné činy, z nichž ten poslední se jich dotýkal velmi osobně: Ježíš je na poušti zázračně nasýtil. Nepochybovali o tom, že je to dobrý člověk, nepochybovali dokonce ani o tom, že je poslán od Boha. Vládě tohoto člověka by se velice rádi podrobili.

V tu chvíli ovšem nedomýšleli řadu praktických otázek. Co by takovému počinu řekl Pilát? Jak by tento krok přijali náboženská představitelá v Jeruzalémě? Ne, kdyby prosadili svou, nešlo by o vyhlášení Božího království, ale o lidský převrat, o revoluci. A naprostá většina revolucí nekončívá dobře a většinou při nich (a někdy ještě více po nich) teče spousta krve.

Ovšem když jim to Ježíš nedovolí a zmizí jim z dohledu, není to na základě politických úvah. Důvod, proč odmítl být korunován, byl zcela jiného rázu.

Skutečnou duchovní autoritu může dát jedině Bůh. Ano, jsem pro demokracii, ale je mi jasné, že Boží království nebude ustanoveno demokratickou volbou. Ježíš byl Boží syn. O tom, že bude králem, určitě nepochyboval. Ale velmi dobře věděl, že králem ho může učinit jedině Bůh.

Král David nebyl Boží syn ve stejném smyslu jako Ježíš. Ale i David dobře věděl, že se svého kralování může ujmout jedině tak, že Bůh jej do něj sám uvede. Proto nepodlehł pokušení ani radám blízkých, aby zabil Saula, svého předchůdce.

Ty patrně nebudeš králem, a patrně ani církevním představi-
telem. Ale i ty máš určité poslání, určitou autoritu. Do skutečné duchovní autority tě však může uvést jedině Bůh. Nikoli lidé, jakoli to myslí dobře.

Já však chci být ustavičně s tebou, uchopils mě za pravici, povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak do slávy mě přijmeš.

Žalm 73,23–24

Žalmista říká, že chce být ustavičně s Bohem. Nebylo by to ale možno, kdyby Bůh nechtěl být ustavičně s každým ze svých dětí. Kdyby mě Bůh nehledal a nenašel, kdyby mě Ježíš nevykoupil, s Bohem bych být nechtěl.

Když s Bohem nebudeš chtít být, nutit tě nebude. On nás stvořil pro vztah lásky a touží, abychom na jeho lásku odpověděli láskou svou. Láska ovšem předpokládá svobodu – s loutkou ani s robotem se milovat nemůžete. Protože ale chci být s Bohem, a to ustavičně, uchopil mě za pravici. Láska se projevuje ve slovech, v gestech, v dotecích, v objetí i v oběti.

Dnešní lidé se chtějí rozhodovat sami. Slova „povedeš mě podle svého rozhodnutí“ jim příliš libozvučně nezní. Boží život je založen na paradoxech, kterým světský člověk nerozumí. „Mě zajmi, Pane můj, pak volný ihned jsem,“ zpívá se v jedné krásné klasické písni. Kdo se skutečně setkal s Bohem, ví, že není hlavní postavou svého příběhu. Tou je Bůh. Neznamená to ovšem, že nečiníme žádná rozhodnutí a že jsme slepými vykonavateli Boží vůle. Ježíš vypráví podobenství o králi, který se vypravil na cestu a rozdál peněžní prostředky svým služebníkům. Rozhodl, co mají dělat. Zbavil je tím svobody? Z příběhu nic takového nevyplývá. Bůh dal tvému životu směr a účel – volnosti v rozhodování ale máš teď víc, než jsi měl dřív.

Necháš-li se Bohem vést, stojíš-li o obecenství s ním, čeká tě sláva. Taková, jakou bys nevymyslel.

Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“

Lukáš 17,10 ČEP

Je mi líto dětí, jejichž rodiče je nikdy nepochválí. Každý z nás rád slyší slova uznání. A ti, jimž se dostane slov chvály nebo povzbuzení, budou radostnější, ale i výkonnější.

Problém naší doby není v tom, že by dnešní lidé neuměli chválit nebo že by si chválu nikdy nezasloužili. Problém mnohých lidí je v tom, že si chválu nárokují.

Bůh nám nabídl, že se můžeme stát jeho syny a dcerami. Stálo ho to hodně – musel se dívat, jak za naše hříchy umírá jeho milovaný Syn. Nemohl nám přinést větší důkaz lásky.

Toto vědomí, tato víra je pro nás určující. Bůh po nás ovšem nyní něco chce. Dokonce nám leďacos přikazuje. Něco od nás očekává. Učinil nás svými dětmi, ale rozhodně si nepřejde, abychom byli jeho rozmazlenými dětmi.

Kdosi poznamenal, že lidem tolik nevádí, když se jim říká „služebníci“. Někdy se tak nazývají sami. Rakouský císař si říkal „První služebník státu“. Papež má dokonce titul *servus servorum Dei* – „služebník služebníků Páně“. A slovo *ministr* původně znamená *služebník*.

Problém u mnohých nastává, když s nimi někdo jako se služebníky *jedná* – když se od nich nějaká skutečná služba očekává. Když se pak přece jenom rozhoupají a udělají to, co se po nich chce, mají pocit, že by se jim mělo dostat nějaké zvláštní pochvaly – zejména pokud jde o službu ve sboru.

Zkusme se cvičit v postoji, který Pán Ježíš doporučuje. Pak budeme plodní, a navíc nebudeme zklamaní.

Proto ty se navrať ke svému Bohu, zachovávej milosrdenství a právo, ustavičně čekej na svého Boha.

Ozeáš 12,7

Nejlepší by bylo Boha vůbec neopouštět. Pak bychom se k němu nemuseli neustále vracet. Byl ovšem jen jediný, kdo se od Boha nikdy nevzdálil – Ježíš Kristus. Naše zkušenost je, že se k Bohu musíme neustále vracet. Ráno třeba začneme modlitbou, a může se stát, že prožíváme požehnaný den. Někdy ale přijdou potíže, dostaví se rozmrzelost, zapomeneme na Boha a řešíme věci po svém. Znáte to všichni.

V jistém smyslu lze říci, že náš život je neustálé vracení se k Bohu. Někdy máme pocit, že se *chceme* vrátit, ale nějak to nejde. Vzpomínáme na blažené pocity, kdy jsme prožívali Boží blízkost.

Někdy dobře víme, kdy a jak jsme se vzdálili. Pak je třeba činit pokání – a čekat.

Někdy si žádného hříchu nejsme vědomi – a přece cítíme, že Bůh nám není tak blízko, jak bychom si přáli. Nicméně můžeme „jenom“ čekat. Můžeme ho o nový dotek *poprosit*, ale nemůžeme *přinutit*, aby se nás opět dotkl. Toužíme po oněch krásných chvílích, ale běda, pokusíme-li se je nějak sami navodit. Pro tento čas čekání má pro nás Bůh jednoduchý program: „Zachovávej milosrdenství a právo.“ Jinak řečeno, rozdávej lásku a žij v pravdě. Jinými slovy, chovej se k druhým, jako kdyby ti Bůh stál po pravici. Toužíš po Bohu, a on ti říká, aby ses k jiným choval tak, jako se on choval k tobě, když tě poctil svou vzácnou přítomností.

Neboj se – Bůh opět přijde. Zaslíbil, že se dá nalézt každému, kdo ho hledá upřímně a celým srdcem. Ale přijde, až on bude chtít.

***Kdo pro sebe hrabe nekalý zisk, činí potíže své rodině,
kdo však nenávidí úplatky, bude žít.***

Příslaví 15,27

Ideálem Písma není ani chudoba, ani bohatství. „Vzdal ode mě klam a lživé slovo, nedávej mi chudobu ani bohatství“, píše se na jiném místě Příslaví. Boží slovo neodsuzuje zisk nebo spravedlivou mzdu. Má však vážná varování před nekalým ziskem, podvody a úplatky.

„Kdo nekrade, okrádá svou rodinu,“ říkalo se běžně v dobách socialismu. Ve skutečnosti je tomu naopak. Děti, které zjistí, že jejich rodiče kradou, je mohou nebo nemusejí následovat, ale ať tak či onak, nebudou si jich vážit. Potíže, které nepoctivec činí své rodině, mohou být nejrůznějšího druhu: veřejná ostuda, soudní popotahování, konfiskace majetku... Ale i v případě, že pachatel nepoctivost „projde“, škodí své rodině již tím, že předává dál štafetu nepoctivosti. A nepoctivost má sklon metastázovat do zcela odlišných oblastí. Pro „dobře zajištěného“ člověka může být například velkým problémem závist nebo podezíravost (těžko si dokáže představit, že někdo je opravdu „ze zásady“ poctivý).

Žiji v kraji, který má spoustu kladů. Krásná, nezkažená příroda, srdeční lidé... Jednu vadu ale ten kraj má: Trpí duchem chudoby. Je zde hluboce zakořeněná nepoctivost určitého druhu: Lidé se navzájem neokrádají, ale hledí okrádat stát, jak jen to jde. Vždy vzbudím údiv, když chci po řemeslníkovi účtenku. „Ale to bude dražší...“ „Já vím.“

Křesťanství je i v této oblasti založeno na paradoxech. Kraj, kde se tolik šetří na daních, se nemůže vyhrabat z chudoby. Že se poctivost vyplácí, to je nutno předvést. Máme k tomu příležitost.

„Rabbi, ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele.“
Ježíš mu odpověděl: „Věříš proto, že jsem ti řekl:
„Viděl jsem tě pod fíkovníkem“?

Jan 1,49–50

Natanael byl vůči Ježíšovi nedůvěřivý. Nevěřil, že by z Nazareta mohlo přijít něco dobrého. Nicméně když s ním Ježíš poprvé promluví, tohoto nedůvěřivého a možná různými předsudky trpícího muže pochválí: „Hle, to je opravdu Izraelita, ve kterém není lsti.“ Natanael se diví: „Odkud mě znáš?“ „Viděl jsem tě pod fíkovníkem.“

Jak může někdo na slova „viděl jsem tě pod fíkovníkem“ zareagovat slovy „ty jsi Syn Boží“? Ano, na jednu stranu je to záhada. Pro mě však velmi povzbudivá. Viděl jsem v průběhu několika desetiletí přijít k Pánu stovky lidí. Někteří z nich „uvěřili“ na základě zdánlivě naprosto nepodstatných detailů. Jak je to možné?

Znáte rčení „to byla poslední kapka“. Odborněji: Kvantita se mění v kvalitu. Natanael žil svůj příběh, který neznáme. Nastal okamžik, kdy se v něm „něco zlomilo“ a on uvěřil.

Existuje dvojí poznání – racionální poznání lidského rozumu, ale pak existuje i intuitivní poznání lidského srdce. Srdce a rozum jsou v dialogu, někdy v napětí. Nikomu ale neradím, aby se přiklonil na jednu stranu. A varuji: Nikdy nepřestaňte ani jednu stranu brát vážně. Natanael něco vycítil srdcem. Ne, nebylo to proti rozumu.

Na počátku našeho obrácení mohla být rozumová úvaha. Neměla by však moc, kdyby se v nás nerozhořelo srdce.

My, kdo patříme k západní civilizaci, jsme silně ovlivněni osvícenským racionalismem. A zpravidla dobře víme, že naše víra má i svou rozumovou stránku. Nicméně kdybychom srdcem necítili, že Ježíš je naším Pánem, naše obrácení by nebylo úplné.

Neboť jste zemřeli a váš život je ukryt s Kristem v Bohu.

Koloským 3,3

Lidé, kteří žijí kolem nás, nás mnohdy nechápou, a pokud sami neznají Boha, ani pochopit nemohou. Když se snažíme lidem vysvětlit, že máme vztah s Bohem, zdá se nám, že to činíme velmi neuměle a že nás slova někdy zrazují. Chápeme, jak nás lidé vnímají zvenčí, ale těžko se nám daří sdělit, co je v našem nitru.

To, co je na nás nejpodstatnější, není v nás. A není to ani navenek vidět. Náš skutečný život – to, oč jde, naše skutečná identita – je ukryt s Kristem v Bohu.

Za nepříznivých okolností může člověk upadnout do ruky nemilosrdných nepřátel. V některých ďábelských režimech se pak tajná policie snažila drogami rozložit mysl člověka nebo mučením někoho přimět k rouhání. Někteří lidé – i křesťané – při mučení zešíleli.

Je mi útechem, že náš *skutečný* život je spolu s Kristem skryt v Bohu. I kdyby zde na zemi drogami rozložili naši osobnost, *Bůh ví, kdo skutečně jsme*. A je schopen nás „dát dohromady“, ať už se s námi stane cokoli. Každý člověk je tělesný a naše tělo a naše duše vydrží jen něco, nikoli všechno. Nicméně garantem našeho života, jeho strážcem, je Bůh sám.

Jsme-li si skutečně vědomi, že náš život je ukryt v Bohu, vyrovnáme se s lidským nepochopením. Ono nás ani nemusí překvapovat. Bůh je zpytatel srdcí, zná naše motivy, je to on, kdo je naše útočiště i síla.

Náš život je ukryt v Bohu, a přece platí i to, co čteme u Jana: „Ten život byl zjeven...“ (1J 1,3). Někdy je nám dáno zahlédnout některého bratra či sestru duchovně. Vidíme jejich život, který je s Kristem ukryt v Bohu. Někdy možná někdo takto spatří život náš. Důležité je, že zárukou nás samotných nejsme my sami, ale je jí sám Bůh.

***Dávám vám nové přikázání, abyste se navzájem milovali;
jako já miluji vás, abyste se i vy navzájem milovali.***

Jan 13,34

Několikrát je v evangeliích zmíněno „dvojřikázání lásky“ – výzva, abychom milovali Boha, a výzva, abychom milovali svého bližního jako sami sebe. Většinou toto dvojřikázání formuluje Pán Ježíš na dotaz farizeů, jednou ho formuluje jistý zákoník na dotaz Pána Ježíše.

Není na tom nic divného. Znalci Písma se už nějakou dobu před Ježíšem pokoušeli shrnout všechny zákazy a příkazy tóry do jedné či dvou vět, které by je nejuhodněji shrnovaly. „Dvojřikázání lásky“ bylo jedním z řešení, která mezi znalci Písma kolovala. Zřejmě nebylo něčím, co formuloval Pán Ježíš – ten se pouze postavil za jedno z nabízených řešení. Je docela dobře možné, že podobných rozhovorů měl ještě více, než uvádějí evangelia.

Dlouho mě zajímala jiná otázka: V čem je přikázání, které Pán Ježíš dal svým učedníkům během poslední večeře, nové? Říká přece, že nám dává nové přikázání. Domnívám se, že odpověď je následující: „Staré“ přikázání mluvilo o tom, že máme milovat svého bližního *jako sebe sama*. „Nové“ přikázání říká, že máme bližního milovat, *jak Pán miluje nás*.

Můžeme si být jisti, že Pán Ježíš nás miluje *víc*, než milujeme my sami sebe. Ve skutečnosti patrně všichni známe lidi, kteří sami sebe moc rádi nemají.

Rozměrem Ježíšovy lásky k nám je oběť, kterou za nás přinesl.

Ježíšovo „nové přikázání“ nemůžeme naplnit bez Ducha svatého. Jen je-li láska skrze Ducha svatého rozlita do našich srdcí, jsme schopni se milovat Ježíšovou láskou – a vytvořit tak nejen vztah lásky (Bůh – člověk; člověk – bližní), ale *prostor* lásky, v němž se učedníci milují *navzájem*.

[Chizkijáš] Odstranil návrší, roztřískal sloupy a pokácel posvátné kůly. Rozbil též bronzového hada, kterého udělal Mojžíš, protože až do oněch dnů mu synové Izraele obětovali.

2. Královská 18,4

Neznalý člověk by mohl soudit, že král Chizkijáš ničil vše hlava nehlava. Ničil jak předměty jednoznačně spjaté s pohanstvím (posvátné kůly), tak předměty, které byly spjaty s Hospodinem. Vždyť to byl sám Bůh, který pověřil Mojžíše, aby nechal vyrobit bronzového hada v situaci, když byli Izraelité pro svůj hřích trestáni jedovatými hady. Kdo pohlédl na onoho bronzového hada, ten se z jedovatého uštknutí uzdravil. Tohoto hada zmiňuje i sám Pán Ježíš v rozhovoru s Nikodémem. Proč ho tedy Chizkijáš nechal zničit?

Část odpovědi je obsažena přímo v citovaném verši: „... protože až do oněch dnů mu synové Izraele obětovali.“ Bronzový had, kterému říkali Nechuštán, začal jaksi žít vlastním životem.

I nám se může stát, že to, co bylo kdysi Božím nástrojem, se pro nás stane modlou.

Kdysi jsem zázračně napsal kázání. Během jedné hodiny osm normostran textu – to se mi nikdy nestalo. Bylo to skutečně pod Boží inspirací. Myslím, že to bylo velmi dobré kázání. Po čase jsem ho začal ukazovat jako relikvii. Střežil jsem je jako oko v hlavě.

A pak jsem o něj nečekaně přišel. Půjčil jsem ho dobrému příteli, který ho přes má varování ztratil. Když jsem o tom hovořil s Pánem, bylo mi zřejmé, že to tak chtěl. Vícekrát mě připravil o něco, co se mi stávalo relikvií a začalo to žít vlastním životem. To, co bylo Božím nástrojem, se stávalo modlou.

Děti, varujte se modlářství (1J 5,21)!

Vpravdě vám pravím, že tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní. Neboť ti všichni dali dary ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku; dala všechno, z čeho měla být živa.

Lukáš 21,3–4 ČEP

V naší době se klade velký důraz na diskrétní zóny a ochranu osobních údajů. Ježíš by asi neobstál: Stojí u chrámové pokladnice a nepokrytě pozoruje, kdo tam dává a kolik. A dokonce to ještě komentuje.

Jde o poučný příběh. Ačkoli to není výslovně zmíněno, můžeme si z něj odnést jedno velmi základní a velmi hluboké poučení: Bohu ze všeho nejvíc záleží na stavu našeho srdce. A v Božím království platí jiná spravedlnost a jiná měřítko, než je v mezilidských vztazích běžné.

Ježíš ponechává stranou, že za skromný příspěvek oné vdovy by se toho mnoho nepořídilo. I na tom posledním člověku mu záleželo více než na celém honosném chrámu (ostatně, pro Ježíše není asi žádný člověk *poslední*).

I Ježíšovi učedníci přemýšleli „pragmaticky“. Když jistá žena vylila Ježíšovi drahou mast na hlavu, nebyl to pouze Jidáš, kdo zauvažoval takto: „Vždyť se to mohlo draze prodat a peníze dát chudým.“

Přestože smýšlíme pragmaticky, za určitých okolností vlastně Ježíšovi velmi dobře rozumíme. Kdo má nebo měl malé děti, dobře ví, jakou radost nám může přinést dětský „obrázek“ („Hele, mami, co jsem ti namaloval!“), který se nezúčastněnému člověku nemůže nejevit jinak než jako čmáranice. Co určuje náš úhel pohledu? Je to láska. Ježíš nehledí na peněžní hodnotu daru, ale na lásku, kterou se dar snaží vyjádřit. Apoštol Pavel to pochopil dokonale: „Radostného dárce miluje Bůh.“

Zdali nejsou má slova k dobrému pro toho, kdo chodí přímo?

Micheáš 2,7b

Kdo chce najít v Písmu různé krutosti, nepochybně je tam při troše snahy najde. Občas se při srovnávání islámu a křesťanství objeví argument, že v Bibli jsou také nenávistné pasáže vybízející k vyhlazování nepřátel. Ponechme nyní stranou, že jako křesťané čteme celou Bibli skrze Pána Ježíše Krista, který je vyvrcholením Písma a který dává všemu smysl. A Ježíš nás vede k lásce k nepřátelům a k přimlouvám za ně.

Písmo nám daroval Bůh. Daroval ho všem lidem všech dob – lidem, kteří vyrůstali v nejrůznějších kulturách. Jsou věci, kterým mohou rozumět všichni – Eskymáci i Polynésané, Pygmejové i Bosňáci. Třeba „nesudte, abyste nebyli souzeni“. Někdo něčemu rozumět nemusí: Třeba Eskymáci pasážím o vinné révě. Ale platí, že vše, co potřebujeme ke zbožnému životu, je nám dáno.

Důležité je, abychom *chodili přímo*. Pokud budeme chodit v upřímnosti a pokoře, *všechna* Boží slova nám budou k dobrému. Ano, vím, že v Písmu jsou i „těžké“ pasáže. Sytím se Písmem již přes čtyřicet let, a nikdy mě tato slova nesvedla k hříchu, k nenávisti, ba ani k pochybnostem. Protože znám Ježíše, znám klíč. Písmo je pro mě dobré, protože se snažím chodit přímo. A protože je pro mě dobré, v té přímosti mě jen a jen utvrzuje a posiluje.

Kdo má v srdci lest, tomu se Boží slova nejeví jako dobrá. Domnívá se pak, že Boží slovo skutečně není dobré. Takovému člověku pak Boží slovo není chlebem života, ale naopak v něm vzbuzuje obavy.

Pamatujme: Vnitřní čistota je předpokladem, nikoli důsledkem porozumění.

***Já jsem ta vinná réva, vy jste ratolesti.
Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce;
neboť beze mne nemůžete činit nic.***

Jan 15,5

Jednou ze základních potřeb člověka je vědět, že náš život má nějaký smysl. Pokud člověk není cynický, pokud zcela nepropadl sobectví, má touhu pomáhat druhým nebo pracovat na tom, aby nějak prospěl tomu kousku země, na kterém žije. Jinými slovy, touží nést ovoce.

Máme ale problém: Nejrady bychom sami rozhodovali o tom, co je užitečné a jaké ovoce tedy ponese. Máme svá vlastní měřítko toho, co je dobré a správné. A někdy to nedopadá dobře. Na českém přísloví, že cesta do pekel je dlážděna dobrými úmysly, je hodně pravdy.

Pán Ježíš neříká, že kdo se bude hodně snažit, ponese hojné ovoce. Říká: Zůstávejte ve mně. Chceš-li být skutečně plodný, přemýšlej o Ježíšovi. Když budeš žít v intenzivním vztahu s Pánem Ježíšem, ovoce se dostaví samo. Pokud zapomeneš na Krista a budeš se soustředit na ovoce, které chceš nést, hodně se nadřeš, ale výsledek tomu nebude odpovídat.

Máme totiž ještě jednu základnější potřebu, než je potřeba vědět, že náš život má nějaký smysl. Je to potřeba vědět, že nás má někdo rád. Budeš-li milovat Ježíše, bude-li ti v každé situaci záležet na tom, jak se k věci staví on, nemusíš se bát, že skončíš v jakémsi blaženém nicnedělání. Kdo má vztah s Ježíšem, je zpravidla plný aktivity. Běda však, když je aktivní, a Ježíše k tomu vlastně ani nepotřebuje. Jsme ratolesti – hledme tedy na kmen, tedy na Ježíše, nikoli na to, co roste na našem konci.

Ano, Bůh chce především naše srdce.

***Jsem přesvědčen, že ani smrt ani život, ani andělé ani
mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani moci, ani
výšina ani hlubina, ani žádné jiné stvoření nás nebude moci
odloučit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.***

Římanům 8,38–39

Tyto dva verše jsou slavnostním završením velkého celku Římanům 1–8. Není pochyb o tom, co je pro Pavla nejdůležitější. Je to „Boží láska, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu“. Bůh je láska, z lásky nás stvořil, z lásky nám dal se znovu narodit, pro lásku jsme určeni. A je to zařízeno tak, že není ve vesmíru síla, která by nás o tuto lásku mohla připravit. Bůh je jejím zdrojem a ochráncem.

A přece... Někteří lidé Boha opustí. Myslím si, že znám lidi, kteří se od té Boží lásky nechali oddělit „jiným stvořením“. Nejčastěji nevěřícím partnerem.

Také jsem hodně přemýšlel o tom, jak by nás od Boží lásky mohl oddělit „život“. Že nás od ní neoddělí smrt, s tím jsem problém neměl. Ale život?

Ovšem kdy jsme ve větším nebezpečí, že Boha opustíme? Je to v době tísně či pronásledování? Není to spíše v obdobích, kdy se nám daří, kdy nám všechno vychází? Zdánlivě žijeme bohatý a úspěšný život. Právě v takových obdobích snadno zapomeneme na Boha. Zdá se nám totiž, že ho nepotřebujeme. Nemáme žádné problémy, rodina je spokojená, v práci se daří, nedávno jsme dostali přidáno...

Ne, nesnažme se v takových pozhnaných obdobích vyvolat nějaké problémy. Neprosme o to, aby se vrátily zkoušky. Stačí, abychom věděli, že v dobách, kdy se daří, se na Boha snadněji zapomíná. Nicméně ani tento kypící a úspěšný život nás nemůže odloučit od Boží lásky – pokud ovšem my sami neuděláme nějaká nesprávná rozhodnutí.

***Můj lid zajde, protože odmítá poznání.
Ty jsi zavrhl poznání a já zavrhnu tebe;
nebudeš mým knězem.
Zapomněls na zákon svého Boha;
i já zapomenu na tvé syny.***

Ozeáš 4,6

Toto je slovo pro Boží lid – pro starozákonní Izrael i pro novozákonní církev. V Písmu je nám darováno vše, co potřebujeme ke zbožnému životu. Písmo nám bylo svěřeno, aby nás formovalo, ale také abychom jím sloužili druhým lidem, kteří dosud neznají Boha.

Tragédií ovšem je, když sám Boží lid zpochybňuje tento vzácný dar. Neváží-li si Písma, ztenčuje se a přestává plnit kněžskou službu pro tento svět: „Nebudeš mým knězem.“ Církev, která zapomněla na zákon svého Boha, se přestává množit – Bůh „zapomněl“ na její syny. Církev, která nemá v úctě Boží slovo, se stává zmařenou solí.

Bůh je náš otec, náš tatínek – a my k němu můžeme mít dětsky důvěrný vztah. Ale Bůh je také svatý, a přistupujeme-li k němu bez Boží bázně, moudrost skrytá v Písmu pro nás zůstane uzavřená.

Jistě, Písmo nám nedává odpovědi na všechny otázky, které si klademe. Jsou věci, které by nás velice zajímaly, ale Písmo o nich mlčí. Jan o svém evangeliu napsal, že slova a činy Ježíšovy, která zapsal, jsou jenom zlomečkem toho, co by zapsat mohl. To, co zapsal, zapsal proto, abychom mohli uvěřit, „že Ježíš je Kristus, Syn Boží“, a abychom „věřice měli život v jeho jménu“. Jako křesťané nemusíme všemu rozumět a nemusíme všechno vědět. Neobejdeme se ale bez poznání Božího Syna. Bez tohoto poznání ztrácíme jednak Boží život, který pro nás Bůh připravil, jednak smysl existence. Neodmítejme tedy poznání, milujme Boží slovo a zprostředkujme jeho moudrost ostatním!

Tu mu Ježíš řekl:

„Neuvidíte-li znamení a divy, jistě neuvěříte.“

Jan 4,48

Dlouhá léta jsem se domníval, že Pán Ježíš nám vyčítá, nemáme-li víru i bez znamení a divů. Nakonec jsem pochopil, že tato Ježíšova slova nejsou výčítkou, ale prostým konstatováním. Domnívám se, že Bůh po nás nikdy nechce „slepou“ víru, tj. víru, pro kterou se my sami rozhodneme. „Tomu musíš věřit, je to Boží slovo,“ říkají někteří rádobyučitelé víry. A mnozí lidé se „snaží věřit“ – a ono jim to „nefunguje“.

Víra je důvěra. A důvěra je věcí zkušenosti. Nikdo po nás nemůže chtít, abychom věřili někomu, kdo nás opakovaně zklamal. Ne, Bůh po nás skutečně nechce „slepou“ víru, ale chce po nás, abychom s ním dělali zkušenosti. Ujišťuji vás, že nikomu se nezjeví jako automat plnicí prosby. Pokud s ním ale neustále hovoříme, pokud žijeme svůj život na modlitbách a prosíme ho jak o věci ryze praktické, tak i o takové „abstraktní“ věci jako je moudrost nebo trpělivost, učiníme s ním osobní zkušenost a budeme mu více věřit.

Během svého života jsem viděl řadu divů a znamení. Rád bych jich viděl ještě více. A ano, mám i řadu nevyslyšených modliteb. Ale těch znamení a divů jsem viděl dost. Dost na to, abych věřil. Dost na to, aby ode mne bylo nepoctivé, kdybych nevěřil.

Ne, Pán nám nevyčítá, že bez divů nevěříme. Vyčítá nám ovšem, když nechceme znamení a divy vidět, abychom nemuseli věřit.

Pán Ježíš oceňoval víru římského setníka, který věřil, že Ježíš může uzdravit i na dálku. Ale ani tento setník nevěřil „slepě“ – naopak uvažoval velmi racionálně. Slyšel o mnoha Ježíšových uzdraveních – a na základě těchto zkušeností se rozhodl věřit. Je totiž na nás, jak interpretujeme to, co jsme prožili.

***Hle, bázeň před Panovníkem, toť moudrost,
a odvrátit se od zlého, toť rozumnost.***

Jób 28,28

Největší tragédií naší doby je možná nedostatek bázně před Bohem. Bůh je zdrojem pravdy, spravedlnosti, krásy, dobra. Chyběli bázeň před Bohem, chybí úcta k pravdě, prosazování spravedlnosti, schopnost vytvářet krásná díla a usilování o dobro jak ve vlastním charakteru, tak v prostředí, v němž žijeme.

Je to pozoruhodné – na jednu stranu se těšíme nebývalé ekonomické prosperitě, průměrný věk dožití nebyl nikdy tak vysoký a stále se zvyšuje, kojenecká úmrtnost tak nízká a stále se snižuje, možnost komunikace a cestování tak snadné a stále snadnější, a přece cítíme, že něco podstatného schází, lidé mají pocit marnosti a prázdnoty, množství duševních poruch narůstá a důvěry mezi lidmi ubývá.

Prvním krokem do záhuby je nevděčnost. Měli bychom být vděční za vše dobré, co se děje a co jsem právě vyjmenoval. Na druhé straně snad všichni cítíme, že více téhož nám nepomůže. Vyšší prosperita pocitu marnosti nezabrání a důvěru mezi lidmi sama o sobě nezbuduje.

Moderní člověk zavrhl Boha a jeho normy. A zdá se, že mu to prochází. Bohužel, je to jen zdání. A mnozí lidé, i ti, kteří mají daleko k biblické víře, tuší, že něco není v pořádku a že náhlá katastrofa by mohla udeřit mnohem rychleji, než jak přicházela současná prosperita. A kde není bázeň před Bohem, tam je strach ze všeho možného – z nemocí, z migrantů, z chudoby... a především ze samoty. Člověk má pocit, že z vesmíru vyhnal Boha – a teď se v něm cítí hrozně sám.

Dobrou zprávou je, že Boha lze stále hledat.

***Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm,
kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí.***

Římanům 8,28

Tento verš patří k nejcitovanějším místům z Písma. Je velmi pozitivní, ale obávám se, že citování tohoto verše způsobilo i mnoho bolesti. Tento verš je pravdivý, nicméně měla by nás formovat celá Bible, nikoli jen některé vybrané verše. Pán Ježíš nás mimo jiné nabádá, abychom plakali s plačícími. V životě křesťana je prostor pro truchlení, jakkoli to někteří „radikální“ křesťané, kteří jen a jen „vítězí“, někdy popírají. Když nějaké mamince syna srazí auto, snažně vás prosím, necitujte jí náš dnešní verš. Možná ho jednou bude citovat ten syn sám, pokud se z toho dostane, možná i jeho matka. Pokud ho ale budete citovat vy, bude to jako otáčení nožem v ráně.

Nicméně tento verš je pravdivý. Co je na nás, abychom zakušili jeho pravdivost? Jediné: Abychom milovali Boha. To je podmínka, kterou musíme splnit. Povolává nás Bůh – v tom má iniciativu on sám. I naše láska je jen odpovědí na jeho lásku, nicméně my se můžeme rozhodnout, zda na jeho lásku odpovíme nebo ne.

Takže tento verš se uskutečňuje jaksi od konce k počátku: Nejprve nás Bůh povolá, pak odpovíme svou láskou na jeho lásku, pak něco prožijeme – a někdy hned, jindy až za dlouhou dobu poznáme, že i negativní věci se nějak (a mnohdy pro nás jen těžko pochopitelně) obrátily v dobré. Prostě kdo miluje, nemůže prohrát.

Všimněte si, že tento verš neříká, že nepříjemné věci nejsou nepříjemné. Rozhodující je ale samotný závěr. Že se toto slovo prokázalo jako pravdivé, často nemůžeme přesvědčivě říci uprostřed dramatu. Ukáže se to až na konci. Pokud milujeme Boha, bude to určitě konec slavný.

***Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách
vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem;
budeš jako zahrada zavlažovaná,
jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.***

Izajáš 58,11 ČEP

Pokud člověk uvěří v dospělosti, zpravidla přichází k Bohu v situaci, kdy má hodně zamotaný život. Často má za sebou nějakou vztahovou katastrofu, v jiných případech se topí v dlužích, někdy se potýká s nemocí. Našel Boha, ale dosud přebývá „v krajinách vyprahlých“. Pokud se obrátíme k Bohu, neznamená to, že jsme z této „vyprahlé krajiny“ automaticky přeneseni. Dluhy je třeba splácet, v mezilidských vztazích napravit, co se dá, a to není vždy jednoduché, nadto to nezáleží pouze na nás.

Právě v „krajinách vyprahlých“ Bůh „dodá zdatnost našim kostem“. Jinak řečeno, Bůh nás nevytrhne z našich okolností, ale dá nám sílu, abychom se s nimi správným způsobem vyrovnali. A my se – díky Boží milosti – měníme z vyprahlé krajiny v zavlažovanou zahradu. Pomoc k nám přichází zvenčí – někdo nás musí zavlažovat. Nicméně nebude trvat dlouho a zavlažovaná zahrada vydá krásné květy a pak první plody.

To ale ještě není konec cesty: Máme se stát sami vodním zřídlem. Pán Ježíš toto zasliboval: „Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Z jeho nitra poplynou živé vody!“ Ne že bychom již nepotřebovali pomoc zvenčí. Na Bohu budeme závislí vždy. Ale už méně budeme závislí na lidech. Nepřestaneme nést plody i v rok sucha. Jsme totiž sami zřídlem, jemuž se vody neztrácejí. Dokážeme potěšovat druhé, přestože nás samotné potkal zármutek.

Jde o krásnou metaforu duchovního růstu. A každý z nás ji může zakusit.

***Ve světě máte soužení. Ale buďte dobré mysli,
já jsem přemohl svět.***

Jan 16,33

Člověk může mít soužení z celé řady nejrůznějších důvodů. Mnozí lidé si soužení způsobili sami svým neřádným životem. Jsou lidé, kteří káží zkratkovité evangelium. To by se dalo shrnout do zaslíbení: „Uvěř v Ježíše Krista, a všechny tvé problémy se vyřeší.“ Z celkového hlediska je to jistě pravda. Pokud uvěříš v Ježíše Krista a setrváš ve víře, nakonec zakusíš, že každá tvá slza bude setřena, všechny problémy budou vyřešeny a ty se budeš moci těšit věčnému obecenství s nebeským Otcem.

Ovšem tvrdit bez dalšího vysvětlení, že když uvěříš, všechny tvé problémy se vyřeší, je zpozdilé. Naopak, těsně po uvěření se mohou problémy daného člověka ještě prohloubit a zintenzivnit. Už proto, že Boží nepřítel svůj boj o lidskou duši nevzdává. Mnohokrát jsem zažil, že na někoho dolehly problémy, na které si zadělal dlouho, někdy celá léta, před uvěření, ale Boží nepřítel ho nechal být, dokud tento člověk směřoval k němu. Jakmile se ale takový člověk obrátil k Bohu, nepřítel si přišel vybrat svou hypotéku.

Jakmile přestaneme mít problémy, které jsme si způsobili sami, mohou se ozvat problémy, které jsou dány tím, že chceme poslouchat Ježíše. Nechceme se například podílet na podvodech, k nimž nás nutí šéf. Nechceme se dívat na oplzlé filmy, na které by se s námi rád díval manžel nebo manželka, kteří neuvěřili. Někdy je nám úzko, když nám dojde, že problémy zřejmě nepominou do konce života.

„Buďte dobré mysli; já jsem přemohl svět.“ Ano, Ježíš ví, co prožíváme, prošel tou cestou před námi – a vytrval. Naše problémy jsou zcela reálné. Ježíšovo vítězství nad světem je ale zcela reálné rovněž.

Orali jste ničemnost, sklidili jste zvrácenost, jedli jste ovoce podvodu. Protože jsi doufal ve svou cestu, ve množství svých hrdinů, povstane válečná vřava proti tvému lidu a všechny tvoje pevnosti budou zničeny.

Ozeáš 10,13–14

Ve svém životě spoléháme buď na Hospodina, nebo na člověka. Tím člověkem můžeme být my sami nebo to může být někdo, o kom víme (nebo se domníváme), že je „na naší straně“, a kterého považujeme za silnějšího, než jsme sami.

Pokud člověk doufá „ve svou cestu“, nevádí mu nečestné jednání. (Prorok Ozeáš mluví poeticky o „orání ničemnosti“ a „ovoci podvodu“.) Pokud člověk nedoufá v Hospodina, má malou motivaci jednat poctivě – ale o to méně pak doufá v Hospodina v budoucnosti.

Doufání ve vlastní cestu je ale vždy ošidné. Člověk doufá „ve množství svých hrdinů“, prorok Izajáš (31,1) mluví o spoléhání na „vozbu a koně“, my můžeme mluvit o tancích nebo počítačových útocích. Svévolníci a posměvači mohou dočasně zvítězit. Může se zdát, že jim vše vychází. Mnohdy ale se z vítězství neradují a postaví se jeden proti druhému. „Povstane válečná vřava proti tvému lidu“... Komunisté v padesátých letech zvítězili na celé čáře – a začali likvidovat jeden druhého. Totéž můžeme v těchto letech pozorovat u islamistů – zabíjejí mnohem více muslimů než jinověrců.

Pokud uvažujeme jen o této časnosti, pak to někdy nevypadá, že držet se Hospodina se vyplácí. Ale je to jen optický klam. Čisté svědomí je vzácný statek. Život v odpuštění je velice zdravý – i pro duši i pro tělo. A pokud nebude již v tomto čase patrné, že držet se Hospodina se vyplácí, bude to jistě patrné na věčnosti.

Přicházelo na mne požehnaní hynoucího, k jáso tu jsem přiváděl srdce vdovy.

Jób 29,13

V předchozích verších mluví Jób o tom, jak pomáhal chudým. Ti mu pochopitelně byli vděční a žehnali mu. I my vzbuzujeme nějaké reakce našeho okolí. Tito lidé jsou nám někdy vděční za pomoc, ale mohou se na nás zlobit, pokud jsme jim nějak ublížili. Pokud jsme nezvolili život poustevníků, pak nějak na lidi kolem sebe působíme – buď pozitivně, nebo negativně.

Pokud na nás „přichází požehnaní hynoucího“, něco to s námi dělá, podobně jako s námi něco dělá, když nás lidé proklínají. Pokud nám druzí lidé žehnají, je pro nás snazší jim nebo někomu jinému opět pomoci nebo nějak prospět. Můžeme dokonce říci, že svým postojem můžeme roztočit jakousi pomyslnou „spirálu požehnaní“.

Někteří lidé mají zvláštní dar. Když vstoupí do místnosti, začnete se cítit jako vážená a důležitá osoba. (Existují i opačné příklady: Jsou lidé, kteří ve vás už pouhou přítomností nebo pohledem dokáží vyvolat pocit, že jste úplná nicka.) Domnívám se, že někdy je to skutečně dar, zatímco jindy je to vypěstovaný postoj. Pro příjemce je to ovšem jedno. Pokud je to dar, rozvíjejme ho a použijme ho! Pokud je to postoj, kterému se musíme (někdy pracně) učit, učme se pilně! Vždyť i vás potěší, když se na vás neznámý člověk třeba jen pěkně usměje. Jste to konec konců vy, kdo rozhoduje o tom, zda vás lidé rádi potkávají, nebo zda naopak raději přejdou na druhý chodník.

Spojme síly a žehnejme této zemi! Nemusí to být naším motivem, ale je téměř jisté, že se i naše požehnaní rozmnoží. A potkat jásající vdovu je jistě příjemnější než potkat člověka zoufalého či nahněvaného.

Amen, amen, říkám vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepřijde na soud, ale již přešel ze smrti do života.

Jan 5,24

Některé události našeho života se ukáží jako klíčové až s odstupem. Když spolu dva lidé navazují vztah, začíná to někdy z obou stran nenápadně. Domluví se třeba, že spolu půjdou do kina a pak si ještě zajdou na procházku. Ani jeden netuší, že se rodí vztah, který skončí doživotním manželstvím.

Pokud jsme uvěřili v Ježíše Krista a přijali ho za svého Spasitele a Pána, stalo se něco podstatného. Něco ještě důležitějšího, než je volba životního partnera, neřku-li volba studijního oboru. Udělali jsme totiž nejdůležitější krok svého života – krok důležitý nejen z hlediska časnosti, ale i z hlediska věčnosti. Přešli jsme ze smrti do života.

Platí to, i když si to z počátku neuvědomujeme a nemáme emoce, které by závažnosti tohoto kroku odpovídaly.

Slyšíme-li Boží slovo, které nám Duch svatý oživil, a věříme-li Bohu, který poslal Krista, už máme život věčný. Evangelista nepíše: „Budeme mít.“ Ne, už ho máme. Evangelista nepíše: „Máme naději na život věčný.“ Ne, už ho máme. Život věčný se ještě neprojevuje plně, ale ten hlavní krok už jsme udělali. Nyní jde o to, abychom žili v souladu s tím, co už je Boží realitou.

Něco se zde praví i o naší budoucnosti: Nepřijdeme na soud. Ano, stále platí, že „každý z nás se musí ukázat před soudnou stolicí Kristovou“ (2K 5,10). Tam ale budou souzeny naše činy, nikoli my jako osoby.

Jistě nás to motivuje, abychom na onom vzácném základu stavěli ze zlata, stříbra a drahého kamení, a nikoli ze dřeva, sena či slámy (1K 3,12).

***Bůh naděje kež vás naplní veškerou radostí a pokojem
ve víře, abyste se rozhojňovali v naději mocí Ducha svatého.***

Římanům 15,13

Slovo „naděje“ bylo pochopitelně známo ještě před příchodem křesťanství, nicméně nebylo považováno za příliš pozitivní. Naději si dělali třeba váleční zajatci, z nichž se stali otroci. Naděje, že se jim podaří z otroctví uprchnout a vrátit se do vlasti, byla přitom mizivá.

Apoštol Pavel jde tak daleko, že nazývá Boha „Bohem naděje“. Křesťanství znamenalo radikální změnu ve vztahu k času a dějinám. Zjednodušeně řečeno, před křesťanstvím panovala mezi pohany, ale i v Izraeli, představa, že „dobře už bylo“. Dobře bylo, když vládl zlatý věk. Dobře bylo, když byl David králem.

Evangelium je převratné poselství o tom, že to nejlepší nás teprve čeká. Z minulosti se můžeme poučit, nemusíme jí být ale určeni. Náš Bůh je Bůh naděje. Proto nás může naplnit „veškerou radostí a pokojem ve víře“.

Platí to i v dnešní době, kdy máme celou řadu dobrých důvodů k obavám. Pozorujeme-li současné trendy, pak by nás nemělo překvapit, nastoupí-li jakási nová doba temna.

Právě v takové situaci je potřeba, abychom nejen neztráceli naději, ale abychom se v ní naopak ještě rozhojňovali. Není to ovšem naděje na to, že všechno bude jako dřív a že vše nakonec nějak dobře dopadne. Jinak řečeno, není to naděje planá a falešná. Je to naděje vycházející z toho, že ať to víme či nevíme, ať to bereme vážně či nebereme, jsme věčné bytosti a Otec věčnosti je pánem nad dějinami. Nakonec dosáhne svých záměrů. A jeho vůle je dobrá, libá a dokonalá. Proto jsme lidmi naděje.

(Judský král Ása) shromáždil všechny Judejce a Benjamínce a z Efrajima, Manasesa a z Šimeóna ty, kteří u nich pobývali jako cizinci, neboť k němu přeběhli mnozí z Izraele, když viděli, že Hospodin, jeho Bůh, je s ním.

2. Paralipomenon 15,9

Kdysi při výslechu na StB přišla řeč na někoho, kdo přestoupil z jedné církve do druhé. „Já to tak nemám rád, tohle přeběhlictví!“, prohlásil poručík StB, který mě vyslyšel. Přišlo mi to tehdy velmi komické.

Nicméně přeběhlictví je podezřelé většině z nás. A právem. Každého muže patrně bolí, když mu žena přeběhne za jiným. A neméně bolí ženu, když ji opustí muž. Když přeběhne na druhou stranu agent tajných služeb, může v mezním případě rozhodnout o výsledku války.

V nedávných českých dějinách se dvakrát podařilo sestavit vládu jen díky přeběhlíkům. Vesměs za své přeběhlictví pochvalu nesklízeli.

K judskému králi Ásovi přeběhli poddaní severního království, v němž vládl král Baeša. Klíčový byl ale jejich motiv. Byli to lidé, kteří hledali Hospodina. Za Ásou přišli, protože viděli, že je s ním Hospodin. Možná museli svůj majetek nechat v Izraeli. Pokud měli dům nebo pole, do Judska si ho asi nevzali. „Přeběhlictví“ pro ně bylo spojeno s obětí.

Přeběhnout od lži k pravdě, od podvádění k poctivosti není nic nečestného. Musíme mít správně srovnané hodnoty. Věrnost vlasti je důležitá. Věrnost Bohu je ještě důležitější.

Vidíme-li, že někdo přebíhá, a máme-li za to, že bychom se tím měli zabývat, ptejme se po motivech. Jde takovému člověku o osobní zisk, ať už finanční či společenský? Nebo mu jde o zachování integrity? Pokud ale nám samotným nebude jasné, na čem záleží nejvíce, těžko budeme schopni soudit druhého.

Izrael je rozbujelá réva, která vydává hojně ovoce.

Čím více měl ovoce, tím více nadělal oltářů, čím lépe se dařilo jeho zemi, tím více dávali do pořádku posvátné sloupy.

Ozeáš 10,1

Věřím, že když je v nějakém národě větší množství upřímných křesťanů, projeví se to z dlouhodobého hlediska i ekonomickou prosperitou. Věřím, že bude-li v nějakém národě deset procent poctivých lidí, korupce klesne na minimum. Platí ale i obráceně, že pokud se nějakému národu daří dobře, je na tom dobře i ve vztahu k Bohu?

Ne, neplatí. Existuje mnoho zemí, které prosperují, nicméně jejich obyvatelé Boha nehledají. Prosperita je důkazem Božího požehnání, nikoli však lidské zbožnosti.

Ozeáš prorokoval v době, kdy se Izraeli dařilo dobře. Nicméně Izrael nevzdával díky Hospodinu, nýbrž uctíval jiné bohy. Je velmi pravděpodobné, že mnozí připisovali panující blahobyt nikoli pravému Bohu, nýbrž modlám.

S jednotlivci je tomu podobně. Když se nám daří dobře, snáze na Boha zapomeneme, než když nás nepříznivé okolnosti nutí Boha hledat. A jednotlivci jsou ve velkém pokušení domnívat se, že když se jim daří dobře a všechno jim vychází, je to dozajista znamením, že Bohu se líbí, co dělají.

Pavel píše, že Bůh se nás svou dobrotivostí snaží přivést ku pokání. Buďme vděční za blahobyt, v němž můžeme žít, nicméně nepovažujme ho za potvrzení správnosti svých postojů, myšlenek a činů. Lepší je prosit Ducha svatého, aby nás „vyzpytoval“ a aby nám ukázal, zda nejsme na špatné cestě, byť je to cesta navenek velmi příjemná.

Vyzpytuj mě, Bože, a poznej mé srdce, zkoumej mě a poznej mé myšlení a pohled, není-li ve mně cesta trápení, a veď mě cestou věčnosti! (Ž 139,23–24).

Lidé žasli nad jeho učením, protože jeho slovo mělo moc.

Lukáš 4,32 B21

Jedinečnost Ježíšova kázání a učení nebyla dána pouze obsahem. Celkem málo se ví, že řada Ježíšových příběhů, podobenství a výroků, zachycených evangelisty, kolovala mezi rabíny a zákoníky již před Ježíšem. Mnohdy Ježíš vzal známý příběh a zcela ho přeznačil. Tak tomu bylo s podobenstvím o dělnících na vinici – podle verze, jež kolovala mezi farizeji, dostali ti, kteří na vinici pracovali od rána, nejvíce, a ti, kteří tam strávili jen poslední hodinu, nejméně. Tak je to přece „spravedlivé“. Ježíš vzal tento známý příběh a zcela předělal pointu.

Dovedeme si představit, jak to asi farizeje iritovalo. A přece lidé stále znova s údivem konstatovali: „Jeho slova mají moc.“

Moc Ježíšovým slovům nedodával jedinečný obsah, ale skutečnost, že Ježíš byl v neustálém kontaktu s Otcem.

I dnes můžeme na zemi potkat dva kazatele, kteří zastávají téměř stejné učení a téměř stejně také káží. A přece slovo jednoho moc má, kdežto slovo druhého ji postrádá. Moc je dána zjevením. Zjevení dodává slovům autoritu.

Kdysi, na počátku své služby, jsem se v jednom městě setkal na křesťanské svatbě se starým bratrem, který prožil ve víře přes padesát let (tělesně mu bylo přes osmdesát). Vzpomínám si na jednu větu, kterou na oné svatbě pronesl: „Děti, milujte modlitbu.“ Jeho slovo na mě mocně zapůsobilo. Proč? Vždyť jde o tři známá slova, nic nového či převratného?! Jeho slovo však mělo moc – zřejmě proto, že žil padesát let jako Duchem naplněný křesťan a sám modlitbu skutečně miloval.

I tvé slovo může mít moc, budeš-li chodit s Pánem.

Henoch chodil s Bohem a už nebyl, protože ho Bůh vzal.

1. Mojžíšova 5,24

Když čte někdo 1. knihu Mojžíšovu poprvé, možná si krátkého oddílku o Henochovi ani nevšimne. A pokud si ho všimne, nezastaví se u něj nadlouho. Pokud se ale pokouší následovat Ježíše Krista, patrně ho při každém dalším čtení zaujme o něco více. Jde vskutku o tajemná slova. Jak máme rozumět slovům „už nebyl, protože ho Bůh vzal“? Kraličtí si trochu pomáhají, když překládají „nebyl více *vidín*, nebo vzal ho Bůh“. Chodil s Bohem, to jistě nebylo špatné. Lze chodit s Bohem natolik úzce a intenzivně, že se člověk ztratí z dohledu „obyčejných“ lidí? Náš text něco takového naznačuje, nebo alespoň připouští. Který křesťan by si nepřál, aby ho Bůh „vzal“...

Písmo neříká, že by Henoch byl dokonalý. Nezmiňuje ani žádný z jeho jednotlivých skutků, které vykonal. Říká-li ale, že „Henoch chodil s Bohem“, pak možná vyjadřuje to, oč jde Bohu především.

Rád chodím se svými přáteli na výlety. Na takových výpravách nás zpravidla nic nehoní a netlačí, můžeme si do sytosti povídat, probrat nejrůznější témata. Prostě „máme obecenství“. Takové obecenství měl zřejmě Henoch s Bohem. Když Bůh stvořil Adama, patrně toužil, aby s ním Adam chodil. O Bohu čteme, že se „procházel po zahradě“ (1M 3,8) a patrně toužil, aby se k němu Adam s Evou připojili. Jenže oni se už před Bohem skrývali. Ne tak zřejmě Henoch.

Bůh chce, abychom s ním chodili. Pokud s ním budeme chodit, jistě zakusíme něco krásného a tajemného – jako Henoch. A co to bude?

To je nesdělitelné. Chceš-li to poznat, začni chodit s Bohem.

Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil skutky Ďáblovy.

1. Janova 3,8

Jistě, Boží syn se zjevil především proto, aby nás vykoupil z hříchu a otevřel nám přístup k Bohu. Jeho úkol je definován především pozitivně. Nicméně i tím svým největším úkolem vlastně mařil dílo Božího nepřítele, protože ten chce, abychom zemřeli ve svých vinách a hříších a cestu k Bohu nikdy nenalezli.

Jak mařil Ježíš skutky Ďáblovy? A jak je maří dnes?

Ježíš vymítal demony a osvobozoval lidi z jejich spoutaností. Uzdravoval tělesné nemoci. Dodával naději těm, kdo ji ztratili – třeba vdově, které zemřel jediný syn. Dodával důstojnost těm, kteří o ni přišli – třeba i vlastní vinou. Cizoložnice, která měla být kamenována, nebo Samařanka, s níž se Ježíš setkal u studnice, by mohly vyprávět.

Mařit skutky Ďáblovy můžeme i my dnes.

Nejprve musím vidět, co Boží nepřítel činí. Mnohdy se můžeme ocitnout v situaci, kdy dojde k nějakému nedorozumění. Hrozí, že se rozdělí přátelé, kteří měli dlouho neproblematický vztah. Někdo nám někoho pomluví a my k němu začneme mít nedůvěru. Řekneme nevhodné slovo a vzápětí si to uvědomíme.

Jakmile vidíme, oč nepříteli jde, můžeme „začít mařit“. Omluvit se za nevhodně vyřčené slovo. Rozhodnout se přistoupit bez předsudků k pomluvenému a napomenout pomlouvajícího. Spolknout křivdu, nepoddat se sebelítosti a snažit se obnovit poškozený vztah. Pokud takto jednáme, sabotujeme vládu knížete tohoto věku.

Je to naplňující a dobrodružné. Jistě, na této cestě nás čekají i mnohá nebezpečí, protože nepříteli se naše slova, činy a postoje líbit nebudou. Ale Ježíš nám nesliboval, že se neocitneme v nebezpečí. Slíbil nám, že nás nic nevytrhne z jeho ruky.

Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu.

Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě.

2. Mojžíšova 19,4 ČEP

Když slavní kazatelé kázali evangelium před třemi či dvěma sty lety, zdůrazňovali mnohem více než dnes, že Ježíš nás zachraňuje před spravedlivým Božím hněvem. Hlavní představitel tzv. Velkého probuzení v britských koloniích, Jonathan Edwards, nazval své nejpůsobivější kázání „Ubohý hříšník v rukou hněvivého Boha“. Je to ostrý kontrast k dnešnímu zvěstování. Zatímco dříve kazatelé mluvili o tom, jak uniknout před peklem na věčnosti, dnešní kazatelé často zdůrazňují, jak Ježíš obohatí náš život v tomto čase na této zemi.

Oba zmíněné důrazy, jakkoli jsou protikladné, chápou spasení jako přenesení odněkud někam. Izrael byl přece vyveden z Egypta, aby spočinul v zemi zaslíbené. Hříšník je ospravedlněn Kristovou smrtí, aby nešel do pekla. Dnešní nešťastný člověk, plný problémů, je zván do nového života, kde bude těchto problémů zbaven.

Náš dnešní verš ale naznačuje, že Bohu jde primárně o něco jiného. *Chce nás přivést k sobě.* To, oč usiluje nejvíc, není, aby nám bylo blaze v zaslíbené zemi, ale aby s námi měl obecnství – bychom žili ve vztahu s ním. Ano, platí, že Ježíš nás zachraňuje před peklem – činíme-li pokání. Ano, platí, že Ježíš řeší naše současné problémy – činíme-li pokání. Obojí ale mívá podstatu věci. Nejde o nás – jde o Boha (a o nás, ovšem pouze ve vztahu k němu). Náš život má smysl, jen pokud žijeme v obecnství s Otcem.

Budeme-li žít s Bohem, budeme stále putovat do země zaslíbené. Ten, kdo nás do ní uvádí, je ale důležitější než to, co nás v ní čeká.

Laskavá slova jsou jako pláštěv medu, sladká pro duši a uzdravení kostem.

Přísloví 16,24

Jedna moudrá žena vyslovila nádhernou větu: „Co si nevyhladiš, to si nevytlučeš.“ Často jsem ji citoval v pastoračních rozhovorech s lidmi, kteří žili v napjatých vztazích. Světští lidé se domnívají, že musí být „asertivní“, ale někdy jsou pouze „abrazivní“ (pichlaví nebo hrubí). Stačí podívat se do diskuzí pod články na internetu. Laskavých slov tam najdete pomálu.

Laskavost nemusí být projevem slabosti. Projevem slabosti bývá mnohdy opak laskavosti, tedy hrubost. Laskavost ovšem nesmí být projevem lhostejnosti vůči hříchu. Člověk naplněný a vedený Duchem svatým bude zpravidla laskavý, ale v případě potřeby dokáže být přímočarý a umí napomenout.

Laskavé slovo může mnohdy zásadním způsobem změnit situaci. Pokud jsou lidé na sebe hrubí, napadají se, štěkají na sebe a vzájemně se obviňují, bývá to svědectví o tom, že je – aniž jsou si toho vědomi – ovládá „kníže tohoto světa“. Ten konflikty a hrubosti miluje. Pokud do situace, v níž se napětí dá krájet, vnesete laskavé slovo, bývá to někdy těžká sabotáž jeho vlády. Někdy může několik laskavých slov ponurou atmosféru zásadně proměnit.

Ne, neslibuji vám, že se to stane vždy. Mnohdy lidé na vaši laskavost zareagují velmi zlobně. Nenechte se v takových případech otrávit. Pamatujte na to, komu patříte. Laskavost je přece ovocem Ducha svatého, a to roste na ratolestech vstřípených do pravého vinného kmene.

V době, která si libuje v ostrých výrazech, můžeme chodit po světě jako vyslanci Ježíše Krista a synové a dcery milujícího Otce.

***Když se pomodlili, zatřáslo se místo, kde byli shromážděni,
a všichni byli naplněni Duchem svatým a směle mluvili
Boží slovo.***

Skutky 4,31

Duch svatý byl vylit na učedníky o letnicích – o tom pojednává 2. kapitola Skutků. Ve 4. kapitole se mluví o novém naplnění Duchem svatým – a jistě nebylo pro jeruzalémskou církev poslední. Mnozí lidé prožili křest v Duchu a někdy se domnívají, že jsou naplněni Duchem pořád stejně. Tak tomu ale není. Pokud jsme prožili naplnění Duchem, neznamená to, že „máme Ducha svatého“ už napořád a ve stále stejné míře. Znáám celou řadu lidí, kteří zakusili naplnění Duchem – a později odpadli.

Jak to, že nemáme Ducha stále ve stejné míře?

Pamatujme na to, že Duch svatý je osoba.

Dnes se lidé zpravidla žení a vdávají „z lásky“. Cítí vůči sobě něco velmi pozitivního a rozhodnou se, že spojí své životy. Vstoupí do manželství. Pokud se nerozvedou, zůstanou manžely až do smrti. To ale neznamená, že vůči sobě navzájem pocítují neustále totéž – a v neztenčené míře. Z právního hlediska jsou pořád manželé, na tom se nic nemění. Ale city někdy vychladnou, jindy se skutečná láska teprve narodí.

Byl-li někdo pokřtěn, patří Pánu Ježíši. Nicméně obecenství, které s ním máme, se proměňuje. Kéž bychom ho milovali stále více!

Ve skutečnosti potřebujeme naplnění Duchem svatým stále znovu. Podobně jako si Izraelci nemohli sbírat manu do zásoby, nestačí ani nám, že jsme byli naplněni Duchem předevčirem – nebo před dvěma lety. Buďme vděční za minulé zkušenosti, ale nemůžeme z nich žít. Každý den nově hledáme Boží tvář. A pokud opět zakusíme plnost Ducha, budeme směle mluvit Boží slovo.

Provázky lidskými jsem je táhl, provazy milování...

Ozeáš 11,4a ČEP

Miluji tento verš. Je to jen pár slov, ale kolik vzácného obsahu!

Bůh nás někam *táhne*. Má pro nás určitý směr a určitý cíl.

Táhne nás provázky *lidskými*. To znamená, že s námi jedná tak, jak je to přiměřené naší situaci. Můžeme jeho jednání rozumět. Je nám šité na míru.

Jsou to provázky – nebo pevné provazy – *lásky*. Bůh nás miluje a chce nás k sobě přivést. Pokud nás k sobě přitahuje, pak ne proto, aby nás odsoudil a zahubil.

Problémem mnohých je, že chtějí jít *svou vlastní cestou*. Příčí se jim představa, že je někam táhne Bůh. A protože Bůh nás táhne provázky lidskými, je v našich silách je přetrhnout. Pokud někdo nechce Boha poslouchat, má k tomu příležitost. Jak ale vidíme na mnohých lidech kolem sebe, dosáhli sice „svobody“, ale najednou nevědí, kam vlastně mají jít. Ani kam vlastně *chtějí* jít. A tak chodí po svých cestách... a někteří si časem připustí, že vlastně bloudí.

Můžeme se vydat Bohu, pokud jsme s ním dříve nežili. Můžeme se znovu vydat Bohu, pokud jsme ho opustili. Uděláme to, pokud si připustíme, že sami neznáme cestu k cíli, ba vlastně neznáme ani cíl. Uděláme to, pokud uvěříme, že Bůh je opravdu dobrý a že nás opravdu miluje.

Boží láska je trpělivá.

Když čteme, že Bůh nás „táhne“, pak to neznamená, že nás *vleče*. Lze říci, že Bůh nás vede, Boží nepřítel nás vleče.

Lidé mnohdy řeší, zda křesťané mohou odpadnout, zda mohou přijít o spásu. Nu, co myslíte, když přijmeme Ježíše a žijeme pod jeho vládou, máme více svobody, nebo méně?

Vezměme si z Božího jednání s námi příklad. Pokud chceme někoho vést, táhneme jej provázky lidskými, provazy milování.

... abys ... bojoval dobrý boj a zachoval si víru i dobré svědomí, jímž někteří lidé pohrdli, a tak ztroskotali ve víře.

1. Timoteovi 1,18–19

Pokud jsme ctitelé Hospodinovi, vedeme boj. O něco v životě usilujeme a musíme překonávat překážky – a dokonce i úklady nepřátel. Pokud nejsme ctitelé Hospodinovi, bojovat nemusíme a můžeme třeba každý večer prosedět před televizí.

Naším největším bojem zpravidla bývá, abychom denně hledali Boží tvář. Pokud o Boha nestojíme, brzy zapomeneme na své poslání.

Když člověk uvěří, všechno je pro něj nové. Objevuje nové oblasti a přijímá nové myšlenky i nové duchovní poznatky. Když chodí s Bohem dlouho, jde mu hodně o to, aby něco *zachoval*. Aby nepřišel o to, co má. Pavel zmiňuje v listu Timoteovi dvojí: *víru a dobré svědomí*.

Víru budeme potřebovat až do samotného konce našeho života. I duchovně zralý a prozkoušený člověk chodí ve víře. Nesmí začít spoléhat na své nápady, na své zkušenosti, na svou rozumnost.

A musí zachovat i dobré svědomí. I duchovně zralý člověk je vystaven pokušením. Při studiu dějin církve a životů velikánů víry občas narazíme na smutné případy lidí, kteří dlouho Pánu věrně sloužili, ale na samém sklonku svého života upadli do bludu či do nemorálnosti. Ostatně ve Starém zákoně máme jeden velmi výmluvný příklad něčeho podobného: Je jím modlářství, do nějž na samém sklonku života upadl král Šalomoun.

Slyšel jsem některé křesťany říkat, že bychom neměli být „posedlí“ úsilím o morální život. Někteří lidé se prý tolik zaměstnávají tím, aby neupadli do hříchu, že už jim nezbývá energie na evangelizaci. Já ale nechci *pohrdnout dobrým svědomím*. Chci bojovat dobrý boj až do konce.

Hle, stojím u dveří a tluču; kdo by uslyšel můj hlas a otevřel dveře, k tomu vejdu a budu s ním večeřet a on se mnou.

Zjevení 3,20

Tento verš z knihy Zjevení se velmi často používá při osobní evangelizaci. Když někomu vysvětlíme základní pravdy evangelia a cítíme, že člověk je na prahu rozhodnutí, povzbuzujeme ho: „Ježíš stojí u dveří tvého srdce a chce vejít...“

Nebudu tajit, že nezdídká jsem v podobné situaci tento verš použil i já. Nemělo by nám ale uniknout, že Ježíš tato slova neříká nevěřícím, ale věřícím! Původně byla určena laodicejskému sboru.

Nabízí se tedy nepřijemná otázka: Jak to, že je Ježíš Kristus *venku*? Což jsme ho nepřijali do svého srdce? Což neplatí, že tam, kde se dva neb tři shromáždí v jeho jménu, tam je on uprostřed nás?

Laodicejský sbor reprezentuje všechny sbory, v nichž můžeme vidět bohatý a čilý vnitřní provoz a snad i řadu akcí zaměřených navenek, v nichž si ale lidé nevšimli, že Ježíš už není „vevnitř“. Církevní provoz nezajišťuje Ježíšovu přítomnost. Ať už jako jednotlivci, ať už jako společenství, musíme Ježíše stále znovu hledat.

A on také hledá nás. Ježíš tluče, ale záleží na tom, zda otevřeme dveře. Nebudu tvrdit, že Ježíš nikdy nevchází nepozván. Žije například celá řada muslimů, kteří se setkali s Ježíšem, aniž ho výslovně zvali. Existují ovšem situace, kdy Ježíš čeká, zda ho skutečně pozveme.

A co nám nabízí? Mluví o společné večeři. Přijme, co mu předložíme, a pak on něco předloží nám. Večeře je zde symbolem obecnství. Obecnství je to nejdražší, co nám Ježíš nabízí. Veškerý provoz, jakkoli čilý, je prázdný, nemáme-li obecnství s Pánem.

Učiňte tedy pokání a obraťte se, aby byly vymazány vaše hříchy...

Skutky 3,19

Sloveso v dokonavém vidu v Českém studijním překladu („učiňte“ místo „čiňte“) působí poněkud nezvykle. Jako křesťané si často připomínáme, že přestože jsme spaseni, stále hřešíme. Ostatně připomíná nám to i Písmo samo: „Řekneme-li, že žádný hřích nemáme, klameme sami sebe a pravda v nás není“ (1J 1,8). Nicméně evangeliem pro nás není, že i po uvěření hřešíme, nýbrž ujištění, že když činíme pokání a obrátíme se k Bohu, naše hříchy jsou skutečně vymazány.

Za toto přesvědčení jsme často kritizováni – jak křesťany, kteří nevěří, že lze skutečně jít cestou posvěcení a že uvěření (pokání a obrácení k Bohu) vede ke skutečným a hlubokým změnám, tak nekřesťany, kteří namítají: „Vy to máte moc jednoduché – zhřešíte, pak se vyzpovídáte a myslíte si, že je vše v pořádku.“

Ano, máme to jednoduché. Máme to jednoduché díky Kristově oběti. Nicméně nebereme tuto oběť na lehkou váhu. Víme, že abychom to mohli mít jednoduché, musel Boží syn umírat krutou smrtí na kříži. Bere-li někdo Ježíšovu oběť na lehkou váhu, moc kříže v jeho životě nepůsobí.

Od okamžiku, kdy jsem poprvé jasně zaslechl evangelium, do okamžiku, kdy jsem učinil pokání a obrátil se, uplynulo několik let. Během těchto let jsem sice věděl, že jsem hříšný, ale odmítal jsem to „mít takto jednoduché“. Pak mi došlo, že nepřijmout Kristovu oběť je strašlivé. Spásu buď přijmeš jako dar, nebo ji nepřijmeš vůbec.

Ano, je to jednoduché. Až pohoršlivé. Ale je to jediná šance. Uvěříš-li v Ježíše Krista a činíš-li pokání, tvé hříchy jsou skutečně vymazány. Zbytek svého života pak můžeš prožít ve službách svého Spasitele.

Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Římanům 6,23

Mzda je něco, co vám náleží, co jste si zasloužili – pokud jste tedy řádně pracovali. Když Pavel tato slova psal, na práci nemyslel. Věděl však, že smrt je to, co si zasloužíme. Smrt je spravedlivá odplata za hřích.

Život věčný si nikterak zasloužit nemůžeme, i kdybychom se rozkrájeli. Život věčný buď přijmeme jako dar, nebo ho nepřijmeme vůbec.

Mnoho lidí s tím má obrovský problém. Slyšel jsem od inteligentních a vzdělaných lidí, že křesťanská zvěst pro ně není přijatelná, protože si nedovedou představit, že jejich život by měl být závislý na někom jiném, kdo svou smrtí zaplatil za jejich hřích. Připadá jim nesprávné takový dar přijmout.

Možná to souvisí s mezi Čechy silně rozšířenou potřebou „se revanšovat“, „nezústat nikomu nic dlužný“. Jsem už starý člověk, ale stále znovu jsem překvapován tím, že když někoho obdaruji, on mi druhý den přinese něco ještě hodnotnějšího, než co ode mne dostal.

Bohu ale nemáme co hodnotného nabídnout. Ve vztahu k němu jsme čirými příjemci.

Pro lidi, kteří se nechtějí nechat obdarovat, mám hluboké pochopení. Když jsem byl na vojně, udělal jsem první krok k Bohu: Poznal jsem, že jsem hříšný a že hřích je vážná věc. Ale nechtěl jsem přijmout Pána Ježíše – říkal jsem si: „Co jsem si nadrobil, to si sám sním.“ *Nechtěl* jsem být obdarován, protože přijmout dar od někoho, komu se nikdy nebudeme moci revanšovat, nás činí zranitelnými.

Až po sedmi letech jsem kapituloval a přijal dar spásy. A nyní mi ani trochu nevadí, že jsem na Bohu cele závislý – ve věcech malých i velikých.

***Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá.
Neboť žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu.
Ať tedy žijeme či umíráme, patříme Pánu.***

Římanům 14,7–8

Lze říci, že ve Velkém příběhu lidstva touží člověk po nezávislosti, ač byl stvořen pro Boha. Když poslechl hadovo našeptávání, že se stane nezávislým, neposlechne-li Boha, tak se ve skutečnosti dostal do područí Božího nepřítele. Když hovořím s nevěřícími lidmi, nelíbí se jim, že se podřizuji Bohu (nebo se o to alespoň snažím). Mají pocit, že jsou svobodnější než já. Pokud se ovšem zamyslím nad jejich životem, vidím, jak se mýlí. V krajním případě jsou v područí drog nebo jiné návykové látky. Mnohdy jim chybí hodnotové ukotvení a pak se dají snadno svést k nějaké nepravosti. Jindy žijí ve výčitce vůči nějakému člověku – tedy v neodpuštění. Neodpuštění z hlediska dlouhodobého naprosto devastuje lidský charakter. Vidím v praxi pravdivost biblického výroku „Každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu“ (J 8,34), nicméně tito lidé si připadají svobodnější než já. Nechápou, že to není tak, že některé věci „nesmím“, ale tak, že je „nemusím“.

Když se člověk obrátí k Bohu, vzdává se své nezávislosti. Ví, že za každých okolností zůstává ve vztahu se svým Spasitelem. Dokud žil bez Boha, žil sám pro sebe – ale pak také sám zemřel. I pokud měl to štěstí, že byl obklopen milující rodinou, pak neměl-li vztah k Bohu, byla jeho smrt jen a jen tragédií. Pokud ale umírá člověk „v Pánu“, bývá jeho pohřeb slavnostní oslavou: Milovaný Boží syn (či Boží dcera) odešel domů.

Jsem rád, že nejsem sám svůj, ale že patřím Pánu. Za všech okolností.

Vždyť Hospodinovy oči obzírají celou zemi, aby posílil srdce těch, kteří jsou cele s ním.

2. Paralipomenon 16,9

Bůh hledá ty, kdo hledají jej. „Bůh shlíží z nebes na lidské syny, aby viděl, zda je někdo rozumný, zda někdo hledá Boha“ (Ž 53,3). Znamená to, že ty, kdo ho nehledají, nehledá? Nikoli, „vždyť Syn člověka přišel zachránit, co zahynulo“ (Mt 18,11). Na tato svá slova navazuje Ježíš podobenstvím o ztracené ovci.

Hospodinu není nikdo lhostejný. To u nás lidí je to různé – někteří o Bohu nechtějí slyšet, jiní jsou „cele s ním“, jak říká náš dnešní verš. Písmo neříká, že ti, kdo jsou cele s Bohem, mají jednoduchý život. Bůh však ve svém slovu těmto lidem zaslubuje, že „posílí jejich srdce“. Bůh je dobrý a chce přinést dobré všem. Na nás je, abychom stáli o jeho dobrotu. Pokud o ni stát nebudeme, nezakusíme ji.

Slova, nad nimiž se dnes zamýšlíme, řekl prorok Chanani králi Ásovi, který kdysi v situaci ohrožení spolehl na Boha, ale později v podobné situaci spolehl na člověka. Ani zkušenosti z Bohem nás nemusejí ochránit od poblouzení. Můžeme se ocitnout v nejrůznějších situacích – ve slávě i v tísní, v hlubokém pokoji i v beznadějně vyhlížejících bojích. Chceme-li obstát, potřebujeme splnit jedinou podmínku: Buďme cele s Hospodinem.

Dobrym příkladem je nám král David. Značnou část svého života prožil ve smrtelném ohrožení. Léta prchal před Saulem a ve staří musel prchat dokonce před vlastním synem. Jednou byl v situaci, kdy se ho jeho nejbližší chystali ukamenovat. David se však „posílil v Hospodinu, svém Bohu“ (1S 30,6). Hledal Boha – a Bůh posílil jeho srdce.

... a nikdo jiný se neodvažoval k nim přidružit, ale lid je chválil a ctil.

Skutky 5,13 ČEP

Jde o dobu nedlouho po vylití Ducha o letnicích. Celý Jeruzalém je naplněn zprávami jak o zázračných uzdraveních, tak o neméně zázračné smrti Ananiáše a Zafiry, kteří jednali neupřímně a svým jednáním by poskvrnili právě vznikající církvev. Tyto zprávy vzbuzovaly bázeň. V této situaci byla jasná hranice mezi těmi, kdo patřili Ježíšovi, a mezi ostatními.

Domnívám se, že kdykoli je vylit Duch svatý, tedy především během různých probuzení, se jasně zjevuje hranice mezi těmi, kdo jsou skutečnými následovníky, a všemi ostatními. Ta hranice je patrná, aniž by o to Ježíšovi následovníci usilovali. Nejde o to, že by stavěli nějaké ploty nebo vztyčovali překážky.

Čteme dále, že „lid je chválil a ctil“. Nemyslím si, že bychom z toho mohli vyvozovat, že je chválili a ctili *všichni*. Naprostá většina saduceů a farizeů, kteří zasedali v židovské Veleradě, je určitě nectila. A jistě byli mnozí další, kterým nebyli křesťané po chuti. Vždyť mnozí o Velikonocích volali „Ukřižuj!“.

Bylo ale mnoho těch, kteří kladli ratolesti před Ježíšem vjíždějícím do Jeruzaléma. Ty bychom patrně našli mezi těmi, kdo „chválil a ctil“ křesťany, pokud již nebyli mezi těmi tisíci, kteří se dali pokřtít.

Vylití Ducha svatého snad vždy posiluje jednotu církve Kristovy, ale současně jasně vymezuje hranice mezi světem a církví. Lidé křesťany buď „chválí a ctí“, nebo je pronásledují. Z našeho dnešního verše je zřejmé, že přidružit se ke křesťanům vyžadovalo odvahu. A tak tomu bylo a bude vždy, když sestoupí Duch svatý a začne jednat.

Radost z Hospodina bude vaší silou.

Nehemjáš 8,10b

Tato slova pronesl buď Ezdráš, nebo Nehemjáš – z textu to není zcela jasné. Důležitý je kontext: Tato slova byla vyřčena, když lid plakal, protože slyšel slova zákona. Jejich předkové zákonem pohrdli – a museli do zajetí. Navrátilci, kteří obnovovali Jeruzalém i chrám, se před Božím slovem třásli.

V Písmu čteme mnohokrát výzvy: „Neboj se!“ nebo „Nebojte se!“. Vždy jsou adresovány těm, kdo se bojí. Bojí se ovšem především Hospodina. Jen ten, kdo má bázeň před Hospodinem, od něj slyší: „Neboj se!“ Podobně tomu, kdo truchlí ze správných důvodů, Bůh říká: „Raduj se!“ Pokud je zármutek projevem pokání, je to zármutek vedoucí k životu, a po takovémto zármutku následuje radost.

Radost z Hospodina bude vaší silou. Nebudete silní počtem – i kdyby vás bylo jako písku na břehu mořském. Nebudete silní svým intelektem nebo svou vynalézavostí; nebudete silní ani svým vojenským uměním. Ne – vaší silou bude radost z Hospodina.

To předpokládá, že člověk nějak Hospodina zná. Těžko by se mohl radovat z Boha, kdyby ho vůbec neznal.

Tehdy tato slova zazněla k lidem, kteří měli dobrý důvod obávat se svých sousedů. Navrátilci z babylonského zajetí nebyli v Judsku vítáni a museli čelit útokům nepřátel. Ale tato slova mohou působením Ducha svatého zaznít i k jednotlivcům žijícím dnes. Víra v Hospodina mě vyvedla z depresí – mou silou se stala radost z Hospodina. Ta přináší vítězství nad malomyslností, nad pocitem marnosti a prázdnoty, jimiž dnes trpí tolik lidí.

Tento verš nám neslibuje, že náš život bude snadný. Sílu budeme potřebovat. Bude-li naší silou radost z Hospodina, nakonec obstojíme.

**[Štěpán] klesl na kolena a zvolal velikým hlasem:
„Pane, nepočítej jim tento hřích.“ Když to řekl, zesnul.**

Skutky 7,60

Štěpán, první křesťanský mučedník, po svém dlouhém kázání nepřátelským zákoníkům pronesl tři výroky, načež byl ukamenován. Prvním z těchto výroků byla jeho slova: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží“ (Sk 7,56). Jeho posluchači nic takového neviděli a byli zřejmě přesvědčeni, že si Štěpán vymýšlí. Nevymýšlel – Ježíš se mu zjevil, aby ho posílil v posledních okamžicích života a přijal k sobě. Druhý Štěpánův výrok („Pane Ježíši, přijmi mého ducha“) vlastně kopíruje jedno z posledních slov Ježíšových: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha“ (L 23,46). A konečně třetí výrok je také prakticky totožný s Ježíšovými slovy: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“

Tyto dva poslední výroky jsou ovšem v opačném pořadí. Podle Lukáše Ježíš nejprve žádal o odpuštění pro své nepřátele a trýznitele a až pak odevzdal svého ducha Otcí. Štěpán odevzdává svého ducha... ale ještě neumírá. Jako by Ježíš v otevřených nebesích čekal ještě na to poslední, co by měl Štěpán udělat: Na to, aby odpustil svým nepřátelům.

Blaze všem umírajícím, kteří odcházejí smířeni, protože všem odpustili a necítí žádné nepřátelství!

O Saulovi – budoucím apoštolu Pavlovi – čteme, že hlídal oděvy Štěpánových katů. Bylo i jemu odpuštěno? Bylo. Ale musel dokončit dílo, které Štěpán konal a v jehož pokračování mu Saul spolu s ostatními zabránil.

V Ježíšově prosbě, aby Otec odpustil jeho vrahům, jsme zahrnuti i my. Když přijmeme Ježíše, pokračujeme v odpouštění. Žijeme z něj a žijeme pro ně. Stáváme se činiteli pokoje.

***A neopíjejte se vínem, v němž je prostopášnost,
ale naplňujte se Duchem.***

Efezským 5,18

Když byl o letnicích na apoštoly vylit Duch svatý, mnozí lidé žasli. Skeptikové ale tvrdili: „Jsou opilí!“ (Sk 2,13). A vskutku, je-li člověk naplněn Duchem, může se projevovat všelijak. Jsou lidé, kteří se nad některými projevy Ducha pohoršují.

Já doufám, že zakouším naplnění Duchem při psaní některých svých článků nebo při kázání či vyučování. Takové věci lidi tolik nepohoršují (mohou se ovšem pohoršovat nad obsahem toho, co píšu nebo říkám). Dávám si ale pozor, abych se nepohoršoval nad někým, kdo je pln Ducha a projevuje se... dejme tomu, nekonvenčně. Lidé, kteří se pohoršují nad některými projevy Duchem naplněných lidí, mohou dopadnout jako Davidova manželka, Saulova dcera Míkal, které připadalo trapné, když král David poskakoval radostí před truhlou Hospodinovou. My Češi si někdy až moc zakládáme na své uměřenosti. Byl jsem jednou v Izraeli na svátek *Simchat Tóra* (Radost z Tóry) a viděl jsem staříčké rabíny s plnou radostí. To, že sám nedokážu takto spontánně projevit radost z toho, že nám bylo dáno Boží slovo, rozhodně nevidím jako projev své „zralosti“.

Jistě, ne každý bizarní projev je dílem Ducha. Náš dnešní verš se ale netýká toho, co z Ducha je, a co není, nýbrž nás vyzývá, abychom se Duchem naplňovali stále znova. Zřejmě to jde, když nás k tomu Pavel vyzývá. A člověk je někdy doslova opojen Duchem – jenže ho to nevede k prostopášnosti, jež bývá důsledkem opilství, nýbrž ke svatosti. Nežijme z toho, že jsme byli naplněni Duchem kdysi dávno. Naplňujme se Duchem dnes!

Hospodin mi řekl: Vytáhni proti této zemi a znič ji!

2. Královská 18,25

Tato slova vzkázal judskému králi Chizkijášovi asyrský král Sancheríb. Ten ovšem rozhodně nebyl ctitelům Hospodinovým. O jeho vnitřním životě a smýšlení nevíme takřka nic. Nevíme, co o Hospodinu věděl nebo jestli vědomě lhal či mu jeho náboženské představy umožňovaly, aby si upřímně myslel to, co říkal.

Jeruzalém byl v ohrožení a Sancheríbův vzkaz slyšeli mnozí Izraelci. Král Chizkijáš, který znal Hospodina srdcem, patrně neměl problém rozpoznat vzkaz asyrského krále jako lživý. Nebyli ale na jeruzalémských hradbách jiní, kteří si v tísní, pociťovanou patrně všemi, mohli říci: Co když Sancheríba opravdu posílá Hospodin?

Hospodin ovšem miloval Jeruzalém i Judsko. O několik deseti letů později ale nastala situace, kdy Hospodin skutečně nechal Jeruzalém i Judsko zničit – skrze babylonského krále Nebúkadnesara. Prorok Jeremjáš tehdy předpovídal, že tento Boží soud na Judsko skutečně dolehne.

Jak to, že Sancheríb lhal a Jeremjáš nikoli? Dva lidé mohou přinášet stejnou nebo podobnou zvěst, a přece jeden je od Hospodina a druhý nikoli. Jak se v tom můžeme vyznat?

Jedině tak, že se naučíme znát Hospodina. Že ho budeme milovat srdcem i myslí.

Jak reagoval Chizkijáš? Roztrhl své roucho, oblékl na sebe pytlovinu a šel do Hospodinova domu (viz 2Kr 19.1). Nebral Sancheríbova slova na lehkou váhu, ale vše předložil Hospodinu. A protože znal a miloval Hospodina, dokázal odlišit pravý prorocký hlas od ďábelských hrozeb. Pro jeho zbožnost ho Hospodin vysvobodil z tísně. Celý Izrael byl požehnán tím, že měl zbožného krále.

I kdyby mne zabil, což bych v něho nedoufal?

Jób 13,15 K

Pokud si toto místo z Jóba najdete v různých překladech, zjistíte, že je mu možno rozumět více způsoby, které nejsou vždy kompatibilní. Uvádím ho v kralickém překladu, protože tak mi utkvěl v paměti ještě dříve, než vyšly překlady dnes běžně používané. Nemohu ani napsat: „Naučil jsem se ho z paměti“, protože mi skutečně v paměti „utkvěl“, aniž jsem se rozhodl si ho zapamatovat.

Postava Jóba mě vždy fascinovala a jistě nejsem sám. Zatímco v rajské zahradě had člověku pomlouval Boha, podle úvodních kapitol knihy Jób Boží nepřítel Bohu pomlouval člověka, konkrétně Jóba. Bůh dovolil, aby byl Jób vystaven těžkým zkouškám, a v době, kdy Jób vyslovil výše uvedená slova, trpěl takovými bolestmi, že si přál zemřít, případně se vůbec nenarodit.

Na Jóbovi je fascinující, že přestože měl pocit, že Bůh se staví proti němu, nepřestal v něj doufat. Nikdo z nás není tak spravedlivý jako Jób, nicméně můžeme se ocitnout v situaci, kdybychom si přáli zemřít, protože trpíme hroznými bolestmi, ať už duševními nebo tělesnými.

Pokud člověk poznal Boha, je ve zvláštní situaci. Na jedné straně ho trápí pochybnosti – ty zřejmě trápily i uvězněného Jana Křtitele. Na druhé straně opustit Boha nepřipadá v úvahu (Jóbova manželka k tomu svého muže vyzývala). Člověk z posledních sil zatne zuby a drží se naděje proti vši naději. Tento verš může člověku dodat sílu v těch nejtěžších zkouškách. Ano, nerozumím Bohu, nerozumím tomu, co prožívám, ale přesto v Boha doufám.

Člověk se uprostřed takové zkoušky promění. Je pokorný a tichý, ale přitom nesmírně pevný.

Říkaly to apoštolům, ale jim tato slova připadala jako nesmysl a nevěřili jim.

Lukáš 24,10–11

Ženy říkaly apoštolům, že se u Kristova hrobu setkaly s anděly, kteří jim oznámili, že Ježíš byl vzkříšen. Apoštolům to ovšem připadalo jako nesmysl.

Jak je to možné? Cožpak Ježíš vícekrát neřikal apoštolům, že musí zemřít a být vzkříšen?

Mohli bychom se nad apoštoly pohoršovat, ale mě tato scéna spíše uklidňuje. Občas se setkáme s něčím, co se natolik vymyká našim dosavadním zkušenostem, že je nám těžké uvěřit, že se to opravdu stalo. Když Ježíš mluvil s apoštoly o své smrti a o svém vzkříšení, jistě si nemysleli, že se jejich Mistr pomátl. To, co jim říkal, se ale natolik vymykalo jejich zkušenostem, že to ne sice odmítali, ale pouštěli mimo sebe.

S podobnou nevěrou se v Písmu setkáváme vícekrát. Když byl apoštol Petr vězněn, celá církev se za něj celou noc modlila (viz Sk 12,5–17). A když Bůh jejich modlitby vyslyší, nechá Petra vyvést z vězení a on klepe na dveře, tito udatní modlitebníci nevěří, že se něco takového mohlo stát. Málem ho nechali odejít.

Ježíš říkal učedníkům, že mu budou svědky až na sám konec země. Když ale pozve Petra římský setník Kornélius a Petr má nadpřirozeně potvrzeno, že za ním má jít, ptá se: „Proč jste mě zavolali?“ (Srv. Sk 10,29). Což to nebylo jasné?

Když i takoví velikáni víry – první apoštolové – byli stále znovu překvapováni tím, že Ježíš svá slova myslel vážně, bude mít snad Bůh slitování i nad mou nevěrou! Vždyť i mně některé věci připadají tak nemožné, že je ne snad popírám, ale pouštím mimo sebe. Díky, díky, díky Bohu, že to s námi v takových situacích nevzdává!

Ezdráš zaměřil své srdce na to, aby zkoumal Hospodinův zákon a plnil jej a aby učil v Izraeli ustanovení a nařízení.

Ezdráš 7,10

V tomto verši máme geniálně shrnuto, jaký vztah bychom měli mít k Božímu slovu. Ezdráš je nám skvělým příkladem. Zkoumal Hospodinův zákon nejen myslí, ale i srdcem (a vskutku je zapotřebí obojího). Když přistupujeme k Písmu, nesmíme vypnout svůj intelekt, neodkládáme rozum někde v šatně, ale pokud není zapojeno naše srdce, jinak řečeno, pokud nemilujeme toho, kdo k nám skrze Písmo promlouvá, ve skutečnosti neporozumíme.

Co by nám ale bylo veškeré bádání, kdybychom se Božím slovem neřídili? K čemu by nám byla mapa, kdybychom ve skutečnosti nepočítali s tím, že se vydáme na cestu? Jsou křesťané, kteří připomínají sběratele map. Neustále Písmo zkoumají, ale neuvádějí ho do praxe. Ovšem jen pokud Boží slovo nejen slyšíme, ale rovněž posloucháme, můžeme mu správně porozumět.

Ezdráš šel ještě dál. Nejen že bádal v zákoně Hospodinově, nejen že podle Božího slova jednal, ale dokonce vyučoval druhé. Sám jsem udělal tu zkušenost, že když vyučuji Božímu slovu, prohlubuje se mé porozumění.

Ovšem běda nám, kdybychom přeskočili druhou rovinu a „vyučovali v Izraeli ustanovení a nařízení“, aniž bychom sami podle Božího slova jednali! Ano, občas se něco takového děje. Posluchači ale brzy poznají, že ten, kdo takto vyučuje, je vlastně pokrytec. Jeho vyučování nemůže nebýt povrchní. Nejvíce moci mají slova těch, kteří se sami podle Božího slova řídí. Navenek to tak sice nemusí vypadat – někteří lidé dokáží zaujmout sebevědomým, zdánlivě „mocným“ či „pomazaným“ projevem. Pokud ale naše vyučování nebude podloženo osobní zkušeností, neponese trvalé ovoce.

Ježíš se jim však sám nesvěřoval, protože znal všechny a nepotřeboval, aby mu někdo vydal svědectví o člověku. Sám totiž věděl, co je v člověku.

Jan 2,24–25

Ano, Ježíš od nikoho nepotřeboval informaci o tom, jací ti lidé vlastně jsou. Rozumí každému z nás lépe, než my rozumíme sami sobě. Vidí naše slabé stránky, které si my možná vůbec neuvědomujeme, ale patrně ví i o něčem dobrém, co jsme udělali, ačkoli jsme nemohli očekávat, že nás za to někdo pochválí.

Kdysi jsem někde četl, že až budeme stát před Bohem na soudu, pustí nám film našeho života se všemi našimi selháními a umně skrytými hříchy. Takto chápal autor Ježíšova slova o tom, že není nic skrytého, co by nebylo zjeveno. Tato představa ovšem vypovídá spíše něco o jejím autorovi než o Bohu samotném.

Někdy si přejeme, aby pravda vyšla najevo už teď. Třeba v situaci, kdy nás někdo ošklivě pomlouvá, a my marně čekáme, že se nás někdo zastane. Jenže taková důležitá věc jako odpuštění je záležitost přítomnosti, nikoli budoucího soudu. A pokud jste sami odpustili, už nemáte potřebu se k věci vracet. Zpravidla ani nepotřebujete, aby se vám někdo omluvil.

Ježíš ví lépe než my, co v nás je. Kupodivu tím není zaskočen – a stále nás miluje. To je to nejdůležitější. Nebude sloužit našim choutkám, ale také nebude potřebovat nám dokázat, jak jsme byli špatní. Ne, jistě nám pustí jiný film než film našeho zpackaného života. Přece neumíral nadarmo. Umíral, aby nám mohlo být odpuštěno. A pokud jsme vyznali své hříchy, Bůh naplní své slovo: Jejich hříchy už nebudu připomínat (srv. Jr 31,34 a Žd 10,17). Ani na soudu ne.